

Beasain

[agenda]

2010eko otsaila

3 asteazkena

19:00etan.- Foru Aldundia Beasainen. Markel Olano Gipuzkoako Diputatu Nagusiarekin. Usurbe Antzokian.

4 osteguna

09:30ean.- Haur zinea eskolaumeentzat: Winkyren zaldia. Usurbe Antzokian.

18:30ean.- Santa Agedako abestaldeen irteera. Kalean zehar.

5 ostirala

09:30ean.- Udal Txistulari bandaren eta Musika Eskolako bandaren goiz eresia.

09:30ean.- Kofradien harrera eta bilkura. Ongietorria ahogozagarriekin.

10:30ean.- Odolki kofradiaren XXV. biltzarra. Kofradien ibilaldia galako jantzita, txistulari, dantza eta popolink lagunduta. San Martinen estuara iritsi eta lore eskeintza egingo diote. Ondoren ohorezko aurreskua dantzatuko da.

11:00etan.- Meza Nagusia. Andre Mari Zeruratuaren Parroki Elizan.

12:00etan.- Kofradiaren XXV. Kapituluaren Ospakizuna eta Ohorezko Kofradiakideen izendapena Gernika pasealekuko frontoian.

12:00etan.- Odolki dastaketa.

17:00etan.- Xurdinen kontzertua. Juan Iturralde plazan.

18:00etan.- Pilota partiduak. Gernika pasealekuko frontoian.

19:30ean.- Sunbilatik kantuz kantu kalean zehar.

7 igandea

16:00etan.- Arangoiti Egoitzara bisita. Aizkorri Mendizale Elkarteak antolatuta.

13 larunbata

11:30ean.- Kalejira herrikoia inauterietako dantzezin. Ostadar Dantza Taldeak antolatuta. Kalean zehar.

16:00etan.- Xake partida: Alfil A - Bergara-Zaleak. Ezkiagako ludotekan. Antolatzalea: Alfil Elkartea.

17 asteazkena

09:30ean.- Antzerkia ingelesetxe ikasleentzat. Usurbe Antzokian.

20 larunbata

12:00etan.- Beasain XX. Idazlehiaketako sari-estatek ekitaldia. Usurbe Antzokian.

16:00etan.- Xake partida: Alfil A - Txaturanga. Ezkiagako ludotekan. Antolatzalea: Alfil Elkartea.

24 asteazkena

18:00etatik 21:00etara.- Sukaldaritzako ikastaroa Iker Markinez sukaldariarekin. Aizkorri Mendizale Elkarteak. Udal Euskaltegiak antolatuta.

26 ostirala

09:30ean.- Haur zinea eskolaumeentzat: Txoriburuak. Usurbe Antzokian.

27 larunbata

16:30ean.- Doinu zaharren eta aurreskuaren XIX. txapelketa. Antolatzalea: Aurtzaka Dantza Taldea. Usurbe Antzokian.

28 igandea

11:00etan.- Doinu zaharren eta aurreskuaren XIX. txapelketa. Antolatzalea: Aurtzaka Dantza Taldea. Usurbe Antzokian.

Beasain egunez egun

BEASAINGO UDAL ALDIZKARIA 2010eko otsaila 16

Beasaingo Udala

15 urte zineklubarekin

6

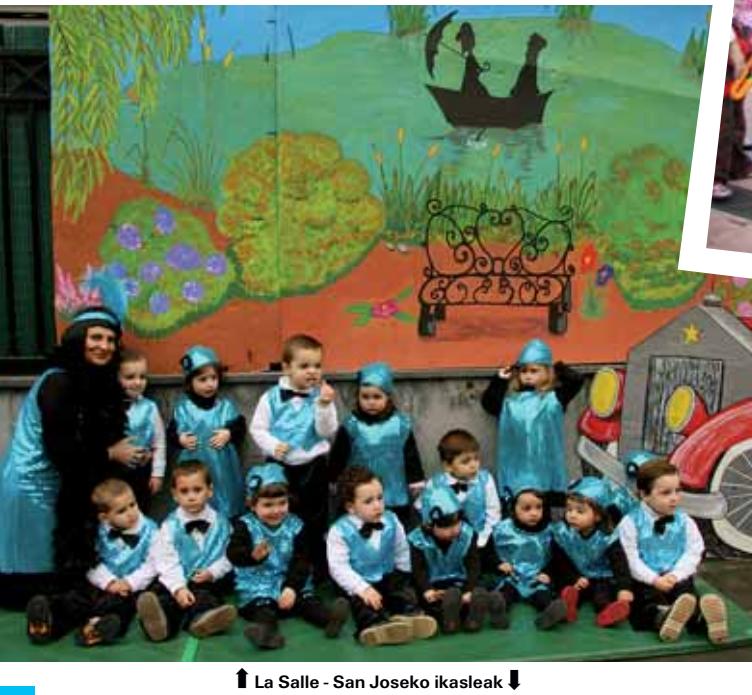
BASERRITARRAK
Astearteetako Feriaren 84. urteurrenean baserritarrekin hitz egin dugu

8

MIKEL AYESTARAN
El periodista beasaindarra recibe el Premio Internacional de Periodismo 2009

10

LOINAZKO MARTIN DEUNA
Festa eta Beasingo Odolki Kofradiaren eguna otsailaren 5ean

Inauteriak badatoz!

Otsaila kolorez beteta dator oraingoan, Inauterietako mozarroen kolore ugariez, hain zuzen ere. Argazkietan Beasaingo eskoletako haurren argazkiak.

Alkatearen txokoa...

Beasain egunez egun aldizkariaren ale berri hau zure eskuetara iristea-rekin batera jakingo duzu Goierriko Berritzeguneko lehen eraikina inauguratuta eta Beasaingo udalerriaren kokatu ez arren, Berritzegunea ere geure-geurea dugu.

Berritzegune egitasmoa Goierriko 18 udalek eta enpresek elkarlanean eskualdeko garapen sozio-ekonomikoa bultzatzeko sortu dute.

Goierrin enpresa indartsu eta izen handikoez gain, enpresa txiki ugari dago. Gaurko egoera larri eta lehiakorrean bide berriei atek ireki behar zaizkie.

Alde batetik, tailer eta fabrika hauek ekoiztu eta produzitzen dutenari balio erantsi handiagoa eman behar zaie (lan-gileen implikazioa sustatu, teknologia ga-

BERRITZEGUNEA

ratu, kalitatea bermatu, prozesuak zorroztu...) eta, bestetik, lantegi handi zein txikiak sarean lanean jarri behar dute.

Ezinbestekoia izango da bata bestearen arri-moan elkarrekin ikastea, jakinduria eta eskarmentua trukatzea, ezagutza berriak barneratzea eta eskaintza bateratuak kanporatzea. Horrez gain, adi egon beharko da bertako eta kanpoko merkatuek eskaintzen dituzten aukerak ezagutzeko, eta aldi berean aukera horiei era bateratuan erantzuteko prestatu behar dugu.

Asmo hauek ardatz dituela sortu da Goierriko Berritzegunea. Orain inauguratu duten eraikinean Mondragon Unibertsitateko Ingeniaritz Eskola eta Lortek Teknologi Zentrua kokatzen dira, eskualdeko enpresekin batera ezagutza teknologikoa sendotzeko helburuarekin.

Lehen pausoia eman dute eta ondoren sortzaile eta ekintzaile berriei pabilioi eta bulegoak eskainiko zaizkie, eta bere ibilbide enpresarialean ere lagunduko zale. Horrek batera, teknologia berrietan oinarritutako enpresek erakarri nahi dira Goierriko gune honetara.

Benetako berri ona Goierriko Berritzeguneko inaugurazioarena eta erronka gogorra bezain erakargarria etorkizunari aurrea hartuz Goierri Fundazioak eskualdeko garapena bermatzeko bere gain hartu duena.

El dia 1 de febrero se ha inaugurado el Polo de Innovación del Goierri. Es fruto de la colaboración de los 18 ayuntamientos del Goierri y las empresas de la comarca asociados en la Fundación Goierri.

La actual situación económica obliga a crear nuevas redes de colaboración entre empresas y talleres para incrementar el valor de los productos, mejorar el conocimiento tecnológico, otorgar nuevas demandas y salir unidos al mercado mundial.

Con este objetivo se ha proyectado el Polo Tecnológico y en el edificio recién inaugurado se ubican la Escuela de Ingeniería de Mondragón Unibertsitatea y el Centro Tecnológico LORTEK que están trabajando junto con las empresas en los conocimientos tecnológicos y sus aplicaciones.

Este es el primer paso y a continuación se prevé la edificación de un semillero para nuevos emprendedores y la implantación de empresas de base tecnológica.

Zer egin dezakete gazteek inauterietan?

Maddalen Hernández
Ludotekaren arduraduna

"Este año hemos organizado un taller de máscaras para celebrar el carnaval. El taller está dirigido a jóvenes entre 12 y 16 años, en el que podrán diseñar y realizar máscaras de yeso con las que celebrar estas fiestas. Además, decoraremos la ludoteca y pintaremos las caras a los más pequeños. En la programación anual de la ludoteca, siempre ponemos alguna actividad especial para estas fechas, para que los chavales celebren el carnaval".

Ikutz Garmendia
Ostadar Dantza Taldea

"15 urtetik gora daramatzagu inauterietako larunbatean dantza kadera atereaz. Inauterietako dantza herrikoikak (normalean haurrei lo-tuta ikusten ditugunak, baina berez helduen dantzak direna) ikasteko aukera ematen diogu jendeari eta hala, larunbat goizean, Beasaingo kaleak dantzaz betetzen ditugu. Hala, Lantzeko zortzikoa, sorgindantz, 7 jauzi eta horrelakoak irakasten dizkiegu. Parte hartu nahi duenak entseguetara etortzeko aukera du eta egunean bertain edozein mozorrorekin ater daiteke dantzara. Guk aurpegia estalita ateratzeko aukera ematen diegu eta horrek jende gehiago animatzea dakar, lotsarengatik edo! Amaitezan, denok baszkaltzera joaten gara sagardotegira. Gure helburua jendea dantza eta cultura munduarekin inplikatzea da".

Kale heitzaila

"Aurten ere beldurraren etxea antolatu dugu. Otsailaren 11n Urbietako Gaztegunean egingo da. Arratsaldeko 16:30etik 19:00a arte. Bertan herriko neska talde bat arduratuko da guztia antolatzear, gure laguntzarekin. 4-8 pertsonako taldeak sartzen dira, txandaka, eta bertan istorio bat kontatzen zaie, frogak eta beste hainbat gauza egin behar dituzte. Nahiko gazteak dira, 10-15 bitartean. Batzuek benetako beldurra pasatzen dute barruan daudenean, negar egin duenik ere izan da. Oso ondo dekoratzen dugu, makilajea eta egoerarako jantziak oso ondo prestatzenten ditugu. 4. urtea da ekimen hau egiten dugula eta oso harrera ona izan du beti. Inauterietan Beasaingo gaztetxozentzat ez da ezer berezirik egiten eta gure ustez inauterietan sarrera emateko eta jaia bizi izateko ekimen interesgarria da. Ilusioa dugu hau egiteko, eta bertara animatzen diren gazteek oso ondo pasatuko dute".

Beasaindar guztien esku dago

Editorea:
Beasaingo Udala

Lege Gordailua:
SS-1284-2008

Beasaindik kanpo bizi direnek aldizkaria jasotzeko:

943 02 80 50

@ udala@beasain.net

www.beasain.net

OHARRA

15 urte zine eskaintza zabaltzen

Goieniz Zineklubak

15 urte betetzen ditu aurten.

1995etik geroztik 31 ziklo antolatu eta 200 film baino gehiago proiektatu dituzte. Publiko fidela izatea lortu dute, kalitatezko eskaintza dutela frogatz. Gaur egun, 7 pertsonak osatzen dute Goieniz eta, urtean hirutan, ibilbide komertzialik kanpo geratzen diren film horiei tokia egiten diente ostegun iluntzeetan.

Goieniz XXXI. zikloa

Goieniz está ahora mismo inmerso en su 31º ciclo, que dio comienzo el 14 de enero con la película *Frozen River*, a la que han seguido *Still walking* y *El cuerno de la abundancia*. Pero todo aquel que lo deseé aún puede disfrutar de lo que queda del ciclo.

El bono para disfrutar del ciclo entero cuesta 15 euros y la entrada suelta 3,50 euros.

Otsailaren 4an: "HIMALAYA". Eric Valli.

Otsailaren 18an: "EL OTRO". Ariel Rotter.

Otsailaren 25ean: "EL JEFE DE TODO ESTO". Lars Von Trier.

Martxoaren 4an: "SERAPHINE". Martin Provost.

Martxoaren 11an: "GÉNOVA". Michael Winterbottom.

Gabriela Catalogne, Leire Iturrioz, José Ignacio Sánchez eta Olatz Larrea. Goieniz Zine Klubeko partaideak.

¿Cómo nació Goieniz?

José Ignacio: Hace 15 años, un grupo de amigos a los que les gustaba el cine empezó a trabajar en esta idea, coincidiendo con la apertura del cine Usurbe. La primera película que se proyectó fue "La estrategia del caracol", de Sergio Cabrera. Al principio, los ciclos eran más cortos que ahora, ya que en este momento ofrecemos ciclos de 8 películas.

¿Cuántas personas componen hoy en día el cineclub?

Gabriela: Goieniz lo formamos ahora 7 personas que buscamos la calidad dentro de todo lo que ofrece el cine. Intentamos que la oferta sea variada. Seleccionamos varios temas, nacionalidades, géneros... Eso sí, siempre proyectamos las películas en versión original subtitulada.

¿No es difícil seguir las películas con los subtítulos?

Leire: Al principio se puede hacer un poco difícil, pero con el tiempo te acostumbras y se siguen la imagen y el texto con mucha facilidad.

Olatz: En algunos casos, como las películas sudamericanas, por ejemplo, se agradece que haya subtítulos porque al principio no es fácil seguir los diálogos.

¿Cómo hacéis la selección de las películas?

José Ignacio: Cada uno plantea una serie de películas y las defiende. Una vez que entre todos hemos decidido los títulos que formarán el ciclo, las alquilamos a las distintas distribuidoras. Realizamos al año 2 ciclos de 8 películas cada uno, un ciclo especial llamado Begiradak que gira entorno a un tema en concreto (un actor, un director, un género, un tema...) y un cuarto

ciclo de cortos llamado Gau Laburra, en el que se proyectan 18 cortos en dos sesiones. Como anécdota, está el hecho de que, normalmente, la gente que viene a los ciclos no va a ver los cortos, y viceversa.

¿Las películas que ofrecéis son actuales o tienen ya varios años?

Leire: Hay límites a la hora de alquilar. Por ejemplo, no es nada fácil ni barato alquilar películas que tengan más de dos o tres años, porque se quedan fuera de circulación.

¿Qué tipo de público se acerca a vuestros ciclos?

Gabriela: En general el público es bastante fiel y, menos los adolescentes, viene gente de todo tipo y edad. Normalmente, el que viene una vez, repite. Creo que la gente se ha acostumbrado a este tipo de actividad.

Económicamente, ¿cómo se sustenta Goieniz?

Olatz: De las entradas se saca parte, pero la verdad es que funcionamos gracias a las subvenciones y sobre todo a la ayuda del Ayuntamiento de Beasain.

José Ignacio: Nuestro objetivo es el de difundir cultura. Si fuera gratis sería ideal, pero no es posible. Además, estaría bien que más gente se involucrara en este proyecto, sobre todo para aportar ideas y darle continuidad.

¿Cómo celebraréis vuestro 15º cumpleaños?

Olatz: El objetivo es seguir mejorando la oferta y que más gente se acerque a ver las películas que ofrecemos.

"Zinea gustatzen zait eta hemen beste era bateko zinea ikusteko aukera dut". Gabriela Catalogne

"Gure helburua eskaintza handitzen eta hobetzen jarraitzea da". Olatz Larrea

"Zikloetako film eskaintza gaur egungoa da, nahiko berria". Leire Iturrioz

"Hasieran zikloak laburragoak ziren eta gaur egun 8 filmetakoak izaten dira". José Ignacio Sánchez

Baserritarrak KEZKATI

1

Hace 84 años, el mes de febrero de 1926, se celebró por primera vez la feria de Beasain. 84 años en los que los y las baserritarras de Beasain han montado los puestos en los que ofrecen el fruto de su trabajo y su esfuerzo diario. Pero, a día de hoy, se muestran bastante pesimistas con respecto a su oficio. Creen que serán la última generación que baje los martes a vender porque no hay quien siga bajando a la feria.

2

Feriaria saltzera jaitziko diren azkenekoak. Hala pentsatzen dute direla asteartero baserriko produktuak saltzera gerturatzentzen diren baserritarrak. Izan ere, baserrieta populazioa murrizten joan da azken urteotan eta jadanik gutxi dira baserriko lanetik bizi direnak. "Ni gaztea nintzenetik asko aldatu da baserria eta azoka bera. Dena galtzen ari da", azaltzen du Basarte Goikoako Francisca Goitiak. "Lan eta lan aritu eta ez du probetxurik ematen orain", dio. Irtizi berekoa da Gudugarretako Pilar Urkiola. "1950 urtean hasi nintzen etortzen. Fabrikek asko aldatu zuten dena. Gure kasuan, inork ez du jarraituko lanhonekin. Ilobak laguntzen gaitu baratzean, baina ez dut uste salmentarekin jarraituko duenik".

3

Izan ere, gaztez hustu dira gure inguruko baserriak. "Seme-alabek ez dute honekin jarraituko. Ez zaie gustatzen. Gainera, karrera egiten dabilta eta baserriira, bizitzera agian bai, etorriko lirateke, baina ez baserrik bizitzera. Baserriak ez du bizitzeko adina ematen", azaltzen du Iñaki Aranburuk, Murugoa baserrikoak. Horren inguruan aritu da, baita ere, Intxaurreondo baserriko Josefa Bergara. "Nola joango dira ba gazteak baserriira? Lan gogorra da eta gutxiago janda ere nahiago dute kalean bizi! Nik 10 seme-alaba izan ditut eta gaur bakarra bizi da baserrian. Hark ere badu bere lana eta ez du azokako postuarekin jarraituko", dio. Atari Ederreko Maria Rosario Txintxurretaaren iritziz "ez dago azokarentzako etorkizun handirik, nik ez dut ikusten. Gaur egun, ez ganadutik ez barazkitik ezin da bizi baserrian". "Oso lan sakrifikatu da, eta egunetik egunera sakrifikatuagoa dela esango nuke", dio Gudugarreta auzoko Victoria Goitiak.

"Cuando yo empecé a venir a la feria, el cliente tenía que esperar su turno porque venía mucha gente. Ahora eso no se ve". Inaki Aranburu

4

5

6

7

6

7

Ferian saltzen duten Beasaingo baserritarrak

- 1 Maria Luisa Urrestarazu. Ondarre baseria.
  - 2 Pilar Urkiola. Gudugarreta auzoa.
  - 3 Iñaki Aranburu. Murugoa baseria.
  - 4 Victoria Goitia. Gudugarreta auzoa.
  - 5 Josefa Bergara. Intxaurreondo baseria.
  - 6 Maria Rosario Txintxurreta. Atari Eder baseria.
  - 7 Francisca Goitia. Basarte Goiko baseria.
- Joxepi Elustondo. Ugartemendi auzoa.
Jose Ignacio Aranburu. Erdikoetxea, Garin auzoa.

Erosleak ere, behera

Baserriaren kopurua murrizteaz gain, erosleak ere gutxitu dira. "Ni azokara etortzen hasi nintzean, bezeroak itxaron egin behar zuen txanda, erosle kopurua handia izaten baitzen. Hori ez da ikusten orain", gogoratzen du Iñaki Aranburuk. "Uste dut jendeak ez duela guztiz baloratzentzen gure produktua – dio Maria Luisa Urrestarazuk, Ondarre baserrikoak–. Kontuan izan, azoka leku aldatu zenetik batzuk etortzeari utzi diotela, nahiz eta lehengo lekutik oso gerto egon. Hori gure produktua baloratzentzen ez dutelako da".

"Ni, hemen gaudenen artean, gazteena izango nahiz seguruenik, eta gu azokara etorriko garen azkenekoak izango garela uste dut. Ezinezko da lan honenkin jarraitzea, ez du dirurik ematen eta asko kostatzen da lan hau aurrera eramatea", bukatzen du Maria Luisa Urrestarazuk.

AUZOETAKO FESTAK

Jai egunak Matxinbentan

El barrio celebra las fiestas de San Martín de Loinaz con campeonato de mus, bertso afaria, juegos infantiles, Herri kirolak...

Matxinbentako gazteak Santa eskean.

Hainbat ekintza daude aurtengo Matxinbentako jaietan. Auzoak San Martinen omenezko jaiak ospatzen ditu eta otsailaren 5aren inguruan antolatu dituzte jaiak. Hala, joan den ostiralean, urtarilaren 29an eman zioten hasiera jaiari, Mus Txapelketa ospatu. Baina oraindik badaude gauza asko Matxinbentako jaietako programan.

Otsailaren 4an, Santa Ageda bezperan, auzoko gazteak eskean aterako dira. Eta ez dute lan makala egingo! Goizean goiz Azpeititik aterako dira Matxinbentainoko bidea eginez. Han gaueraino arituko dira kantuan, soinujole eta bertsolariez lagunduta. Hurrengo egunean, otsailaren 5ean, hamaiketakoaren ondoren, Meza Nagusia egiten dute, Azpeitiko jubilatuen abesbatzarekin. Ondoren Larreategi anai-arreben soinu eta panderoek alaituko dute auzoa. Larunbatean bertso afaria egingo dute eta giroa animatuz Lopetegi ahizpa soinujoleak arituko dira. Igandean, festetako egun handia, etxeeko guztientzako ekitaldiak

egongo dira. Hala, Azpeitia eta Beasaingo gazteen arteko pilota partiduak izango dira, ume jolasak, herri kirolak... Aurreko egunetan bezala, soinujoleak ere arituko dira giroa alaitzen.

Aurten, gainera, Matxinbentara gerturatzentzen direnek bertako produktuekin osatutako saski baten zozketan parte hartu ahal izango dute igandean. Txartelak Matxinbentako tabernan daude salgai eta igandean bertan ere salduko dituze.

► Mikel Ayestaran / kazetaria

“El trabajo de periodista es enriquecedor y se aprenden muchas cosas”

El periodista beasaindarra ha sido galardonado con el Premio Internacional de Periodismo 2009 como mejor corresponsal o enviado especial en el exterior, por su dedicación y trabajo profesional en zonas de conflicto. El jurado destacó también el rigor y la objetividad en las crónicas que realiza, en las que siempre está el lado humano de los que sufren las consecuencias de las guerras y los enfrentamientos armados.

- “En mi familia saben que no soy un kamikaze y que suelo ir con cuidado”.
- “En el Líbano, en 2006, pude vivir de cerca lo que es sufrir un bombardeo”.
- “En 2009 pasé 200 días fuera de casa, pero fué un año redondo. Fuí padre y recibí este premio. ¿Qué más se puede pedir?”.

Arraroa izango da kazetari batentzat elkarriketakatu izatea.

Bai, nire izena titularreran irakurtzea arraroa egin zait eta, noski, saria jaso nuenetik hainbat elkarriketa egin dizkide.

Horrelako sarik espero al zenuen?

Egia esan, ez. Izan ere, denbora luzea behar izaten da horrelako sari bat jasotzeko eta nik bost urte besterik ez daramatzat honetan.

Nola hartzen da motxila prestatu eta beste herrialde batzuetara lanera joateko erabakia?

Ni betidanik izan naiz oso bidaaria. Indian, Nepalen, Marokon... izan naiz. Duela bost urte, Donostian egiten nuen lan, DVko erredakzioan, eta aldatzeko momentua zela sentitu nuen. Halako herrialdetan seguru sentitu izan nahiz eta korrespondentsiarik ez zegoen lekuetan nire kasa lan egitea bururatu zitzaidan, free-lance moduan. Orain EITB eta Vocento taldeentzako egiten dut lan.

Zein herrialdetan egiten duzu lan?

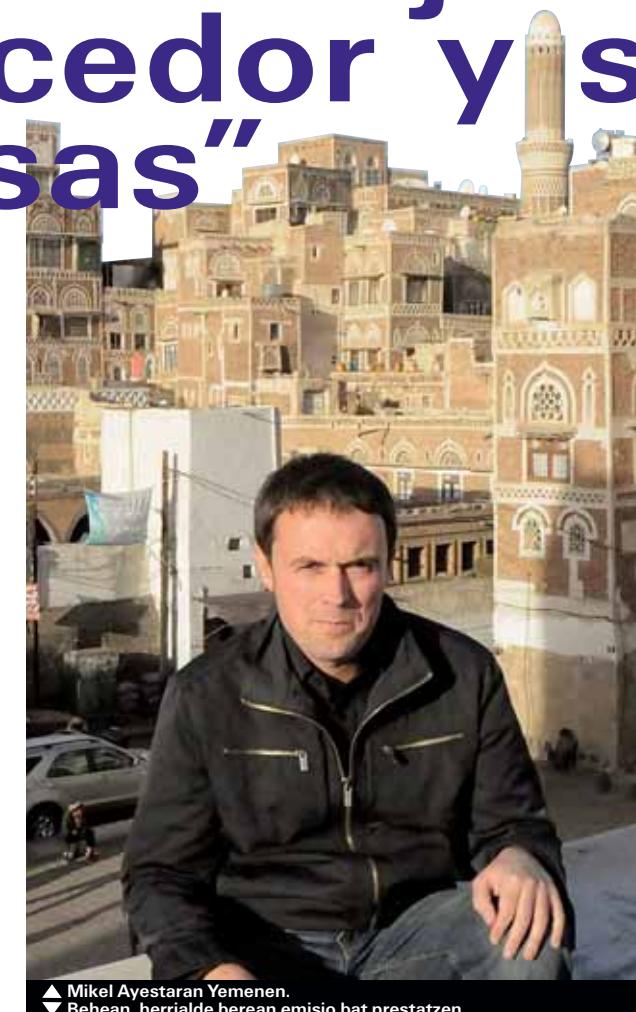
Normalean lau herrialdetan aritzen naiz: Iran, Irak, Afganistan eta Pakistán. Gero, handik gertu zeozer gertatuz gero, mugitzen joaten naiz: Georgia, Turquia, Yemen...

Zer esan zizuten familiak eta gertukoek erabakia Ekiadde Hurbilera lan egitera joango zinela esan zenuenean?

Egia da herrialde horiek ez dutela itxura ona izaten, baina inguruan ohitura zeuden, lehendik ere bidaia asko egin baititut. Haientzat ez zen ezustekoia izan. Gainera, badakite ez naizela kamikaze bat eta ez naizela ero moduan joaten. Erraz mugitzen naiz handik eta era seguruan. Horrek ez du esan nahi arriskurik ez dagoenik.

Beldur puntu bat mantentza beharrezkoa da?

Bai. Ni ez naiz bereziki beldurtia, baina beldurra ez da guztiz galdu behar. Batez ere halako lekuetan gauzak oso azkar aldatzen direlako eta ez delako erraza egoa

▲ Mikel Ayestaran. Yemenean.
▼ Behean, herrialde berean emisio bat prestatzen.

kontrolpean izatea momentu oro. Horregatik beharrezkoia izaten da bertan ezagunak izatea; zuk egoera kontrolatzen ez duzunean, haien bai.

Herrialde horietan Ian egiteak lehendik zenuen haietako iritzia aldatu al dizu?

Bidaiari moduan eta kazetari moduan joatean gauzak desberdinak dira. Gainera, kazetari moduan, normalean, arazo gehiago izaten dira; ez bertako jendearekin, baina bai gobernu eta administrazioekin, bisatu eta pasaporteekin... Bestela, jendea oso irekia izan ohi da. Hala eta guztiz ere, bost urte hauetan egoera asko aldatu da. AEBAk herrialde horietan sartu ziren netik, mendebaldearekiko pertzepzioa aldatu dute eta europarrak ez dituzte hain erraz hartzen.

Bost urte hauetan biziakoen artean, zein da bereziki gogoratzen duzun momentua?

2006an, Libano hegoaldean nengoela, bertan bizi izan nituen bombardaketak. Zibilen kontrakoak izan ziren eta gertutik sentitu nuen zer den mota horretako eraso bat. Oso hunkigarría da bombardaketen ostean geratzen dena ikusi eta sentitzae.

Zer eskaintzen dizu kazetaritzak?

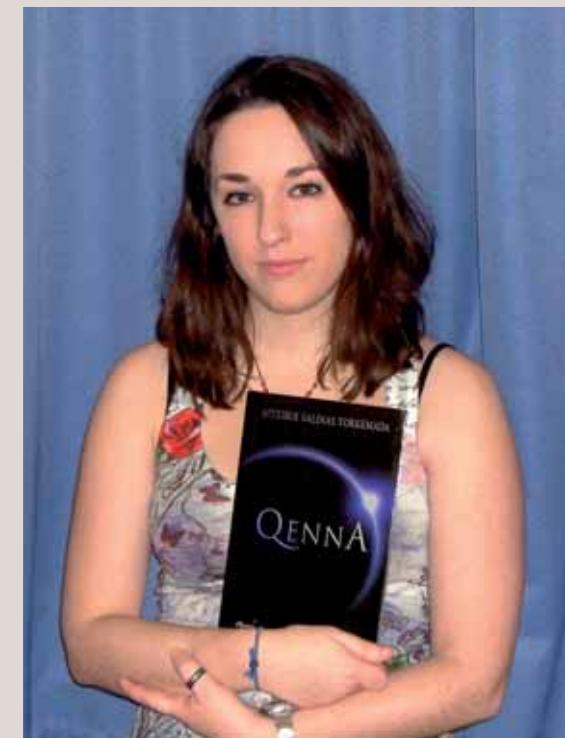
Kazetarien lana aberasgarria dela iruditzen zait, asko ikasten da. Egunero jende berria ezagutzen duzu. Erredakzioa batean aritzea ez da aldaketa handirik izaten, eta hemen dena aldatzen doa. Kontuan izan, nik azkeneko berriak egiten ditudala eta horrek berritasunean mantentzen zaitu.

Beasaingo odolkiaren Kofradiak Ohorezko Kofradiakide egingo zaitu otsailean?

Poz handia ematen du zure herrian errekonozimendu hori izateak, batez ere, ni nazioartean ibili naizelako batik bat. Odolkiaren tradizioa mantentzea oso garrantzitsua dela uste dut, nahiz eta ni joaten naizen herrialdetan ez da odolka ezagutzen!

Zenbat denbora pasatzen duzu etxetik kanko?

2009an 200 egun pasa nituen etxetik kanko. Baina urte borobila izan zen. Urte hasieran gure txikia jaio zen eta bukaeran sari hau jaso nuen. Zer hoberik?

Aitziber Saldias
Escritora

La beasaindarra Aitziber Saldias presenta su primera novela bajo el título de “Qenna”

Saldias presenta una novela de ciencia-ficción en la que su protagonista, Oskitz Urkizu, despierta un buen día en un lugar llamado Qenna. Según la autora, es una historia viva y de fácil lectura que enganchará al lector hasta el final.

Zure liburua abenduan aurkeztu zenuen, “Qenna” izenburuaren. Zer kontatu dezakezu liburuari buruz?

Zientzia fikziozko eleberri bat da. Bertan, Oskitz Urkizu donostiarriaren istorioa kontatzen da. Bat-batean, Qenna izeneko lurrade batean esnatzten da, izaki izugarriz eta lagun berriz beterik leku bat. Bertan, ahal duen guztia egingo du etxera itzultzeko, eta mila eta bat abentura biziko ditu.

Zer aurkituko du irakurleak?

Lan bizia da, azkar irakurtzen dena, eta irakurri dutenen esaten dute behin hasiz gero zaila dela alde batera uzten. Nik neuk esango nuke fantasia edo zientzia fikziozko eleberriak oso interesgarriak izaten direla batez ere jende gaztearentzat, mundu berriak aurkitzeko aukera ematen dielako eta horretaz gain ezagunak zaizkien Euskal Herriko paisaiak aurkituko diutzela berton.

Argitaratzen den zure lehen lana da, ezta?

Bai, lehenengo lana da, nahiz eta beste pare bat lan badaukadan aspalditik idatzia. Egia esan, hasieratik gustatu zitzaidan eleberri honek hartu zuen itxura, eta nire barnean banekien, noizbait eleberri bat publikatzen bazidaten, hau izango zela.

Loinazko Martin Deunaren Festa

Como cada año, el 5 de febrero los beasaindarras celebran la fiesta en honor a su patrón, recordando la fecha en la que, hace 413 años, el misionero beasaindarra fue martirizado en Nagasaki, Japón.

Duela 413 urte, Nagasakin, zentu zen Loinazko San Martin. Beste 25 misiolarietako batera martirizatu zuten, 1597ko otsailaren 5ean, hain zuzen ere. Bere jatorria oso eztaba idatua izan den arren, iritzitako batzuek Beasainen kokatzen dute santuaren jaioterraria. Haien ustetan Martin de Loinaz y Amunabarren zen haren izena. Gaztetan fraile sartu ondoren, misiolari lanetan aritu zen, eta 1596an, Mexikotik Japoniara egin zuena izan zen bere azken bidaia. Han, gaixoak zaintzen eta ebangelizatzen aritu zen eta horrek eragin zuen bere heriotza. Izen ere, 1597an, iritsi eta urtebeteara, Japoniako agintariak Japonian zeuden kristauak atxilotzen hasi ziren. Hala, 1597ko otsailaren 5ean, 26 misiolari erahil zituzten, haindi artean, Loinazko San Martin, 1862ean kanonizatu eta Beasaingo patroia izango zena.

Santuary buruz asko idatzi da, baina hala laburten du bere bizitzaz P. Diego Yukik, *La Colina de los Mártires* museoko zuzendariak:

San Martín de la Ascensión, de Gipuzkoa, treinta años. Dicen que su pureza era muy grande, tal vez por eso cantaba tanto. A pie se fue hasta Sevilla cuando recibió la orden de partir para Filipinas, y en el viejo convento de la plaza de San Francisco se repartía con un compañero las horas de la noche para llenarlas de oración. Su apostolado en Japón, en Osaka, fue breve, su muerte espléndida.

P. Diego Yuki, SJ, Director del Museo de los 26 mártires *La Colina de los Mártires* Nagasaki.

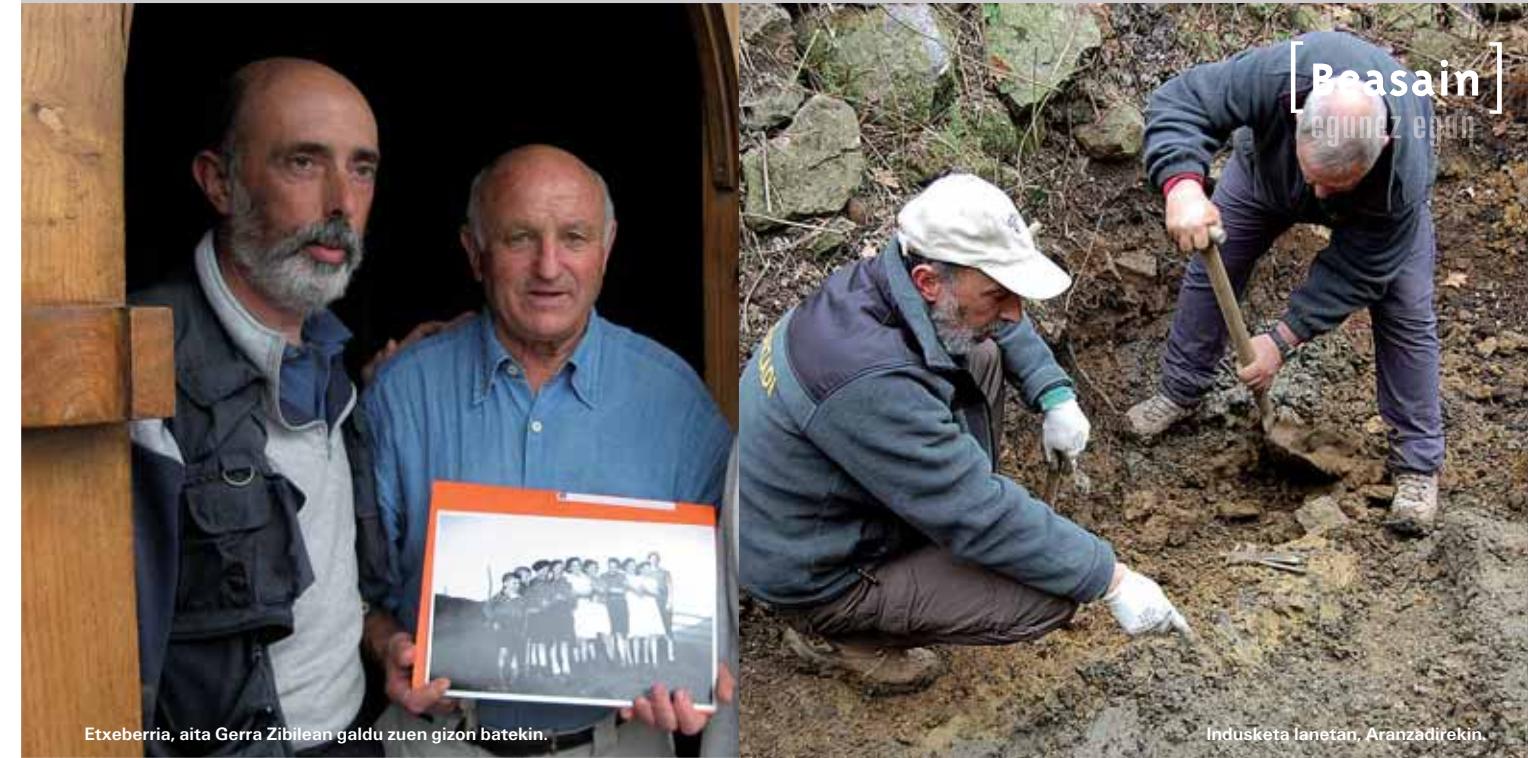
Día de la Cofradía de la Morcilla de Beasain

Este año serán nombrados Cofrades de Honor Paco Etxeberria y Mikel Ayestaran

Urtero bezala, Beasaingo Odolkiaren Kofradiak bere egun handia ospatuko du. San Martin plazan izendatzen dituzte urtero Ohorezko Kofradiakideak, baina aurten, plazako lanak direla eta, Gernika pasealeku frontoian egindako dute. Kofradiaren XXV. kapitulu honetan, Pako Etxeberria eta Mikel Ayestaran beasaindarra izango dira izendatutak. Urtero, Beasaingo odolkiaren izena zabaldutu eta defendatzen duten horiek aukeratzen dituzte Ohorezko Kofradiakide.

San Martin Eguneo egitaraua Agendar zehaztuta dago.

Iazko Kofradiaren eguneko argakiak.

Etxeberria, aita Gerra Zibilean galdu zuen gizon batekin.

Indusketa lanetan, Aranzadirekin.

Exhumando fosas, recuperando dignidades

Izenburu horrekin ikusi ahal izan dute beasaindarrek Aranzadien eskuik antolatutako erakusketa. Bertan, hainbat urtetan Gerra Zibileko hobiak erauzten egindako lana ikusi ahal izan dute. Lan horretan aritu direnen artean dago Paco Etxeberria beasaindarra.

Formazioz medikua, Lege- eta Auzitegi Medikuntzan espezializatua, ez zuen dudarik izan lan horretarako deitu ziotenean. "Beti atertu ditut kronologia desberdinak gorpuzkiak. Nola esango nuen ezezkoa Gerra Zibileko gorpuen kasuan?"

PACO ETXEBERRIA ➤ Aranzadiko lehendakaria.

¿Qué supone para usted, personal y profesionalmente, dedicarse a recuperar esas fosas?

Es ahora un compromiso ético. Se trata de una actividad científica con un gran interés humano que nos ha permitido conocer nuestra propia historia. Aquella que vivieron nuestros padres y que no nos resulta ajena. Como profesor titular de la universidad, no puedo desatender a las familias de las víctimas que nos han depositado su confianza. Hasta el presente hemos exhumado unas 200 fosas recuperando más de 4.000 esqueletos.

De todas las fosas exhumadas, ¿hay alguna que recuerde especialmente o que le haya marcado de manera especial?

Me impresiona haber sabido hace escasos años que en el Goierri también había fosas. En lugares por los que he pasado mil veces en bicicleta como Etxegarate o Lizarrusti. De todos modos, en cada fosa hay más de un argumento para escribir novelas por las cosas que vamos conociendo. Me impresiona también saber que muchos de los que vinieron a trabajar al País Vasco cuando yo era un niño dejaron en sus tierras recuerdos, familias y víctimas de las que ahora estamos sabiendo algo más.

¿Qué opina de aquellos que dicen que sacar este tema a la luz no es más que revolver fantasmas del pasado y que no es necesario?

Las sociedades modernas y pudientes como la que nosotros disfrutamos asientan sus cimientos en valores y principios como libertad, igualdad, solidaridad, etc. Los Derechos Humanos deben tener su espacio y también el valor de las víctimas y de su sufrimiento. De este modo, la memoria histórica de las víctimas del franquismo no puede ser desatendida. Conservamos recuerdos individuales y memoria colectiva, y ello nos enriquece moralmente. Pienso que quienes se posicionan en contra tienen un problema. Les debemos comprender y ayudar. Pero el problema es suyo, no nuestro.

En enero se ha inaugurado la exposición itinerante *Exhumando fosas, recuperando dignidades* de mano de Aranzadi.

Hemos realizado unas 20.000 fotografías y centenares de vídeos en diez años. Ya era hora de que expusiéramos de forma gráfica esta actividad que impresiona a todos los que se acercan. De este tema se han dado más noticias en el extranjero que aquí. Estamos siendo observados desde lejos y las exhumaciones también deben tener un valor pedagógico entre nosotros. Junto a los derechos de verdad, justicia y reparación que asisten a todas las víctimas, hay que añadir el de las garantías de no repetición. Además, es seguro que en aquellos lugares de la tierra en donde hay guerras en la actualidad, se siguen vulnerando derechos humanos que nos deben importar.

Háblenos de su relación con Beasain hoy en día.

Yo vivía en Lazkaibar entre máquinas y obreros, al otro lado de CAF en donde habían trabajado mi abuelo, mi padre y mi hermana. Me salva el haber sido monaguillo en La Portería con Don Jesús. Actualmente mi relación con Beasain se encuentra más próxima al proyecto del conjunto monumental de Igartza y Dolarea. Proyecto en donde ha jugado un papel fundamental la Sociedad de Ciencias Aranzadi en la que yo me apunté a los 16 años tras descubrir en el pequeño edificio de la biblioteca municipal beasaindarra, algunos libros que me apasionaron sobre el mundo subterráneo. Ahora soy su Presidente y me interesa que la Sociedad de Ciencias Aranzadi siga sirviendo para canalizar vocaciones en el ámbito del estudio y la investigación como fue en mi caso. En Aranzadi he conocido a gentes cercanas a Beasain como José Miguel de Barandiaran o el mismo Josetxo Zufiaurre, que han trabajado toda la vida sin pedir nada cambio.

La cofradía de la Morcilla de Beasain le ha designado Cofrade de Honor. ¿Qué supone para usted ese nombramiento?

Una extraordinaria sorpresa. Nunca lo hubiera imaginado al no considerarme con méritos populares suficientes en mi pueblo. Es un honor, aunque debo confesar que sé poco de morcillas y más de tripas. En el mundo forense uno se lleva sorpresas cuando analiza las tripas de los muertos.